

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Fredagen, den 14 Junii, 1771.

Min Herre!

Sedan J i flera år lagt er på konsten at spio-
 nera; wäntar man billigt en widsträcktare
 insigt af er, än af många andre. Detta gör ock,
 at jag tror mig ega rättighet, at af er begära uplys-
 ning, om ordsakerne, hwarföre en del männisckor
 så hastigt kunna ändra sin öfwerlygelse. Ut sådant
 Per, wittnar et ibland Halländska Prästerkapet
 förliden wecka hållet mytt Riksdagsmans-wal.
 Saken är följande: En bekant Prost, utom pre-
 dikstolen äfwen känd i den witra werlden, utgaf,
 ej länge sedan genom Trycket, et Poem, kalladt:
En Riksdags Mans Portrait. Sjelfwa
 Poemet hafwa wäl kännare funnet icke wara ut-
 arbetadt med den fulkomligaste gränlagenshet; men
 tankarne wittnade om en redelig Man: man he-
 drade således Författaren, och hade för des ar-
 bete en billig agtning. Bemätte Prost kallade,
 tillika med des fleste Ämbets-Bröder där å orten,
 en Riksdags Fullmäktig, som förmodeligen egde,

A a

om

om ej alla, åtminstone större delen af de egensta-
per, hwilka Auctor ansedt nödwändiga för en
Riksdagsman: jag bör åtminstone så tro; ty an-
nars hade Herr Prosten icke kunnat gifwa honom
sit förtroende. Detta skedde den 12 April; men
i anseende därtill, at wisse obehörige Personer
(ibland hwilke Herr Prosten dock aldeles icke
war inbegripen) röstadt wid detta tillfälle; har
Hans Kongl. Majestät i Råder befalt, at et nytt
wål skulle anställas. När nu denna Höga befäl-
ning; för några dagar sedan, gick i fullbordan,
finner jag, med förundran, at Herr Prosten,
drifwen af en annan anda, wäret färdig at ge sin
röst till en annan Des Med. broder; hwars egen-
staper både som Präst och Riksdagsman wäret
honom långt tillförene bekanta, men, förmodeli-
gen, wid förra ömrostningen ej sunnets sådana,
som i förenämnda Poeme beskriswas. Döm sjelf,
min Herre, hwad upmärksamhet et sådant för-
hållande åstadkommer, hos en tänkande Almän-
het! Jag förtiger det intruck, hwilket det kan haf-
wa på Herr Prostens egne åhörare, hwilke af
sin Sjålesörjare, som så wål weste hurudan en
rätt Riksdagsman borde wara, aldräminst för-
modat en så waklande utöfning. Förmodeligen
eger min Herre sjelf ofta nämnda Poeme: men det
torde dock ej wara otjenligt, at til andres under-
rättelse bifoga några stropher däraf; til ex.

„ Den ej i sinnet går och wankar,

„ Den under Mössan ej bär skalken,

„ Den

„ Den sig af ingen låter stråmma,
 „ Den, som ej hafwer dybbel tunga,
 „ In ropar Nej, straxt ropar Ja:
 „ Den sig af guld ej låter willa,
 „ På båda arlar kappan drar:
 „ Och ej en wäderhane är: m. m.

För min del kan jag, efter nogaste öfverläggning,
 ej annat fluta, än at den gamla Astronomiska
 satsen, om stjernornes influence, på en del männi-
 skjors lynne, måste vara ganska trovärdig. Annu
 mera, jag blir särdig, at tro, det människor,
 födde under en wiß constellation, äro mera låtböjda
 än andra, eller rättare, lifna Sagruan. Förbl.

Swat:

Min Herre!

Sfona mig denna gången ifrån at beswara Er
 djupsinniga fråga: Jag har sannerligen in-
 gen tid för Åmbets syflor och hushåls bekymmer.
 A propos, låna mig, på mit ärliga ansigte, 1000
 Dal. S:mt, hwaremot jag är Er egen; lika
 mycket hwem Ni är. Förbliswer

* * *

Bland flere, som sått hugnad af wårt den 23
 sistlidne Maji hemkomna Ost-Indiska Skepp,
 Prins Gustaf, är ock den här utom Staden, för
 de fattigaste Inwånarnes barn inrättade Sko-
 lan. Ty då bemålte Skeps hederswärda be-
 sätning, den 12 Martii förlidne år, passerade li-
 nien,

nien, habes denna Scholan Christeligen och kär-
ligen i minnet; at til den samma gjordes et fri-
willigt sammanfotte af 450 Dal. S:mt, at på
Compagniets Contoir, af hvars och ens förtjenta
hvor, ester påskriswen lista, upbåras. För denna
deras frukostighet och kärlek aflägga, å Scholans
wagnar, des Föreståndare, så hjertelig som skyl-
dig tackfägelse. Iofwad ware Gud, som hafwet
bögd och böger alt mer och mer wältänkande
Medborgares hjertan, til medlidande med desse
fattiga barnen! Af den milde Guden äro ju dessa
usle med icke mindre naturs gåfwor, än de rikes
barn i södslen försedde. Men af brist på sådan
nu gjord Scholå-inrättning, skulle dock större de-
len förnött sina barna-år med dagdrifwande och
tiggeri på gator och wägar, hwaraf de i deras
upwärt och manbara år förmodeligast blifwet li-
derliga och skadeliga lemmar i Samhället; i det
stället de nu så låra Gudsfruktan och nyttiga in-
sigter, hwarmedelst de nu kunna blifwa ärliga och
tjänlige Medborgare och arbets-hjon.

Af det denna Scholans Föreståndare se Al-
mänhetens tiltagande gunst och kärlek för denna
Scholå-inrättning, upmuntras de til hopp, at så
wål Högåbla Ost-Indiska Compagniets Skeps-
Officerare, som andra Skeps-rederier, så ock an-
nat godt och nyttigt Folk, hwilka behöfwa til
Skeps-gossar, lärningar til Handwerk, och smärre
sjenstje-hjflor skickelige gossar, af 13 til 14 års ål-
der ej ohenåget guse, at man utbeder sig, det de,
ihland desse barnen willa sådane utwälja sig;
hwar-

hvaruti Pastorn wid Fattighuset, Herr Magister Bellin, och Scholans Föreståndare, Skole, på anmodan, troget gå dem tilhanda. På samma sätt kunde och wäl uptuktade tjenste-flickor bekommas, hvilka i våra medlidande Fruars och Hus-mödrars gunstiga åtanke recommenderas.

Göteborgske Wexel-Coursen.

Den 8 och 12 Junii.

Pond.	62	- -		62	- -	D. R:mt.
Amst.	57½	- -		57½	- -	M. R:mt.
Hamb.	61	- -		61	- -	M. R:mt.

Stifts Nyheter.

Kyrkoherden i Forsbälla, Herr Eric Vast, och Collega wid Uddemalla Schola, Herr J. Sundbeck, äro nyligen afstörne.

Den 12 dennes uprättades Förslagerna. Til Skume Pastorat upfördes Kyrkoherden Sam. Ström i Abill, Vice-Past. Joh. Lindman och Collega Sch. Mag. E. G. Lange; til Tossene Pastorat Regim. Pastorn Mag. Webb. Borg, B. Past. Joh. Swarthen och B. Past. Cour. Höpner; til Hunnestads Pastorat B. Past. Mag. Cl. Bellander, B. Pastor Mag. And. Wetterlund och Commminister And. Borelius; til Bro Sacellanie Adjuncterne Starchell, Säwedsson och Borgström.

Den 24 Julii instund. ännar Consist. återbesätta det efter den befordrade Con-Rectorn, Herr

Sven Commenius, ledigt blifna Collegatet wid denna Stadens Schola.

Rundgörelser.

Framkommer til Catechismi-Förhör: Måndagen Wallgatans Kote. Tisdagen Kongsgatans Kote. Onsdagen Kyrkogatans Kote. Torsdagen Drottningegatans Kote.

Directionen wid Enke- och Pupill-Cassan här i Staden kundgör härigenom, at den Femte (5) nästkommande Julii, kl. 10 före middagen, blifwer sammantråde för samtelige Cassans ledamöter, å wanliga stället i Stadshuset, och Herrar Äldstes rum, til Quartals och försalua Interesses arläggande; äfwen som nya deltagare wid samma tillfälle antagas, som til eftertättelse ländar.

På Kongl. Post-Contoiret härstädes finnas, til nästa weckas slut, hela och halftwa lotter uti Upsala Stads-lotterie, för Junii månad, som kunna bekommas emot 1 Dal. S:mt för en hel lott, och 16 öre för en half dito.

Som jag wid wederbörlig Domstol låtet instämna affidne Krono-Befalningsmannen Ferlings sterbhus Interessenter, rörande en min til honom i lifstiden gifwen owillkorlig och til sedelhaftwaren stäld Förskrifning, stor 800 D. S:mt, dat. den 13 Sept. 1769, och med wilkor at infra wid Midsommars tiden år 1770; hwilken Förskrifning jag icke allenast uti min utwertade stämning til alla delar och hela des innehåll gör twiflig, utan jämwäl hos Konungens respective Befalnings-

falningshafwande begärt med qwarstad måtte beläggas, intil des wederbörlig Domstol sig uti den instämnda sakens hela wid utlätet; altså föränlåtes jag sådant gifwa Almånheten tillänna; på det en hwar må taga sig til wara, at denna Förfriskning icke blifwer någon last för den, som annars på god tro Förfriskningen uti afbetalning emöttaga eller infria kunde. Götheborg, den 5 Junii, 1771.

Ursell.

På Auctions-kamaren i Götheborg försälges den 18 Junii, eller nästkommande Tisdag, Skattehemmanet Utbynäs, et halst förmedlat til et sjerdedels mantal, med 14 och et halst tunnlands bördig jord uti åker och äng, samt trägård, jämte tillräckelig betesmark på almånna utmarken, samt nya och wälsförsedda hus, så uti man- som ladugården, och desutom nödiga hus för en torpare. Denna egendom med alla des förmåner, belägen i Säfwedals härad och Partille socken ut med Säfwe å, kan förut bses på stället, där egaren lemmar erforderlig uplysning om des bestaffenhet; kommandes innewarande års gröda på samma egendom at åtfölja under et köp.

Den 17 dennes blifwer, uti Gymnasti nedra läro-sal, auction hållen på årstelliga wakra böcker, uti allahanda ämnen, hwarpå Friswen Catalogue på stället är at tillgå.

Som man sista gången, då Bruns-terminens bdrjan wid Majeberg intimerades, förgat at nämna om prädikan därstädes; så gifwes nu tillänna,

känna, at första prädikan wid Majebergs brunns-
 Per den 24 innerwande månad eller Midsom-
 marsdagen.

Nästkommande Söndag öppnas Surbrunnen
 wid Carls-port; skulle något antal af bruns-gä-
 ster anmäla sig hos Herr Doct. Gråberg; blif-
 wer första bruns-prädikan hålles den 3 Bøne-
 dagen.

Rum för et litet hushåll, med wanliga beqwäm-
 ligheter, belägna på Kongsgatan, blifwa lediga,
 at emot hyra tillräddas Michaelis tid. Skulle nå-
 gon ungtarl då endast behöfwa twänne rum, kunna
 de särskildt bekommas. Jag nämner husegaren.

Åstundat någon ungtarl nu genast en kamare,
 hwarjämte följer uppakning, och, om så åstun-
 das, spisning i huset; lemnar jag underrättelse.

Har någon at aflåta en öfwerståft wagn, wære
 sig en vis-à-vis, eller en coupé, behågar sådant
 hos mig tillkänna gifwa.

Hos Herr Olof Spärgren finnas nyligen in-
 komna bästa sort bohwete-korn- och hafre-gryn,
 för billigaste pris til köps.

Gref Dahibergs Svecia Antiqua & Hodi-
 erna, i godt Fr. band, är til salu; hwarom mera
 på Boklådan.

På Kongsgatan, hos Fru Barckenbohm, är
 ett stuga och handelsbod at gatan, och kök, jämte
 andra öfwertrum, samt spannemåls-löft och salt-
 bodar, at nästkommande Michaelis, emot hyra,
 tillräddas.

Sluter af Husvisitations-måler, 2ne ark, bliv i dag
 färdigt, och kostar 8 öre S:mt.